

[N. Chr. Christensen.]

dringer i eller endog helt ophæve det retsgrundlag, på hvilket Den arnamagnæanske Stiftelse hviler.

Når dette er fastslået, må det også være medlemmerne i denne sal, der ud fra deres samvittighed prøver på at løse denne opgave, og jeg vil med de få bemærkninger, jeg gerne har villet fremsætte her om sagen, sige, at den har jo ikke alene et videnskabeligt sigte. Den har også et sigte, som store dele af den danske befolkning og ikke mindst de, der slutter sig til den folkelige bevægelse, der har været og stadig er omkring den danske folkehøjskole, har arbejdet med i mange, mange år, jeg tror i adskillig flere år end nogle af dem, der har protesteret gennem skrivelser til udvalget; derfor synes jeg, vi skulle lade ethvert forsøg på at udskyde sagen, selv om vi ikke har været helt tilfredse med dens behandling; hvile nu og ikke grave grøften dybere imellem befolkningslagene her i landet. Det skulle dog gerne være sådan, at når denne gave, de islandske håndskrifter, afleveres til det islandske folk, så mærker det, at det ikke er vrangvillige folk, der afleverer gaven, men folk, der ud fra deres hjertes inderste følelse mener, at de her bidrager til, at en kultur, som tilhører Island, kan få et blivende sted i Island og derved blive til glæde for det islandske folk. Jeg ville gerne, om vi her i folketinget kunne være med til at bortrydde den misstemning, der har været omkring denne sag, og jeg begriber ikke, at der er medlemmer af det høje ting, der tager ordet og siger, at folketinget ikke har nogen som helst kompetence til at træffe beslutning her. Det er dog en sag, der angår det danske samfund; det danske folketing har naturligvis lov til at have sin bedømmelse her, og denne ret til bedømmelse er ikke anfægtet fra universitetets side. Jeg vil derfor slutte med, så varmt som jeg kan, at anbefale, at de islandske håndskrifter nu vender tilbage ikke alene som en gave, men som et udtryk for det nordiske sindelag i det danske folk.

Undervisningsministeren (Jørgen Jørgensen): Jeg takker udvalgets flertal for dets tilslutning til lovforslagets gennemførelse, og jeg takker mindretallet for den beher-

skede og forsonlige tone i mindretalsudtalelserne.

Det ærede medlem hr. Poul Møller opfordrede til, at vi skal vise tolerance over for hinanden. Jeg er enig i det synspunkt. Jeg synes, det i nogen grad også præger, hvad der er skrevet i mindretalsbetænkningen, men måske knap så stærkt prægede det ærede medlems ordførertale i dag. Tolerance må formentlig først og fremmest gå ud på, at man selv opfylder det krav om at respektere andres meninger, som man stiller til andre.

I øvrigt er jeg ganske enig med det ærede medlem i, at vi skal gøre forsøg på ved alle sagers behandling — naturligvis også her — at vise tolerance. Jeg har naturligvis ikke noget større ønske end at samle flest muligt, helst alle, i tinget om dette lovforslags gennemførelse, og jeg henstiller til overvejelse for de medlemmer, der ikke mener at kunne medvirke til overgivelse af håndskriftgaven til Island, men som alligevel giver udtryk for forståelse af Islands synspunkter og også erkender ønskeligheden af at finde frem til en løsning i overensstemmelse med de ansvarlige myndigheder i Island, at de, nu da det efter alt foreliggende må anses for givet, at et meget stort flertal i tinget vil støtte forslaget, ved deres handling ikke forringer muligheden for, at denne gave kan blive det håndslag til det islandske folk, som for al fremtid vil knytte de to folk sammen til gavn og til lykke for de to lande.

Man har fra flere sider, også i betænkningen, beklaget sig over den måde, sagen er forberedt på, og jeg erkender — som jeg har gjort det tidligere — at der kan rejses indvendinger imod, at spørgsmålet ikke på et tidligere tidspunkt underhånden er blevet drøftet med partiernes ledere. Jeg vil dog i den anledning gerne sige et par ord om sagens forhistorie.

Det er jo ikke et spørgsmål, der ganske pludseligt er kommet til diskussion. Spørgsmålet om, hvorvidt håndskrifterne skulle forblive i København eller for en dels vedkommende flyttes til Island, har været drøftet i mere end 15 år. Efter en kommissionsbetænkning, der blev afgivet i 1951, stod det alle klart, at en løsning, der kunne tilfredsstille begge lande, nød-